

Het Verhaal van de Rivier

Slim inrichten: ruimte voor de rivier, kansen voor mensen

Dankzij Ruimte voor de Rivier en het programma Maaswerken zitten de Rijn en de Maas weer wat ruimer in hun jas. Het is duur betaalde ruimte, die moeten we koesteren. Nog beter is het om de jas van de rivier nog wat royaler te maken. We weten tenslotte nu al dat we extra ruimte nodig hebben om de rivier veilig te houden als het klimaat verandert. Met slim inrichten willen we twee vliegen in één slag slaan: ruimte voor water maken én kansen voor stadsontwikkeling, natuur, landschap, recreatie en scheepvaart benutten. Fraaie voorbeelden laten zien dat het kan.

Het Verhaal van de Rivier in het kort

Sturen op millimeters waterstand, de begroeiing nauwlettend in de gaten houden. De ruimte voor de rivier is zo krap dat kleine veranderingen grote gevolgen hebben. Voor waterveiligheid, scheepvaart, natuur, landbouw en omwonenden. Daarom hanteert Rijkswaterstaat strenge voorwaarden in vergunningen. De grenzen van het strak ingekaderde rivierbeheer zijn echter in zicht.

Kan het anders? We denken van wel. Meer ruimte creëren, integraler denken, verder vooruitkijken. Lucht brengen in het rivierbeheer. Van regels en kaders naar samen verantwoordelijkheid nemen. Elkaar ruimte gunnen en afspraken maken. Doet u mee?

De kern van **slim inrichten** is dat we de ruimte voor de rivier niet op de millimeter afpassen, maar royaal genoeg maken om met verandering om te kunnen gaan. Denk aan natuurlijke variaties in de begroeiing, opslibbing van uiterwaarden en aanzandingen in de vaargeul. Én om nog meer dan nu de kansen van de rivier te benutten. Een sprekend voorbeeld is de grote nevengeul bij Nijmegen, een project van grote allure voor de hele stad. Ruimte is te verkrijgen door de dijken extra hoog te maken of het rivierbed extra te verruimen. Beide manieren bieden mogelijkheden voor stadsontwikkeling, recreatie, natuur en economische ontwikkeling. Slim inrichten is nuttig, nodig én aantrekkelijk langs alle Rijntakken en de Maas.

Kansen

Nijmegen heeft er niet alleen royaal meer veiligheid door gekregen, maar ook een fenomenaal stedelijk park. Ook bij andere “flessenhalzen” in de rivier zijn dit soort kansen te benutten. Een ander voorbeeld van slim inrichten is de aanleg van langsdammen als alternatief voor kribben. Hiermee blijft de vaargeul op diepte, stuwt het water minder op én kan de onderwaternatuur zich ongestoord ontwikkelen in een ‘eigen’ baan van de rivier. Bij de versterking van de Grebbedijk bij Wageningen zien bewoners en ondernemers kansen om hun omgeving te verbeteren. De rivier heeft de afgelopen eeuw veel ruimte verloren. Sinds 2000 is met veel geld en energie een klein deel teruggewonnen. Reden te meer om extra ruimte voor de rivier met slim inrichten zo aantrekkelijk mogelijk te maken.

Samen verantwoordelijk

De crux van slim inrichten is om de extra ruimte niet meteen volledig te benutten. Het doel is immers om ruimte achter de hand te houden voor onvoorziene ontwikkelingen. Dan is ook flexibeler beheer van de uiterwaarden mogelijk. Dit vraagt van iedere partij de verantwoordelijkheid om de ruimte zo in te richten dat een hoogwatergolf niet nipt, maar ruimschoots door de rivier kan stromen.